

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Decizie tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A DOUA

DECIZIE

Cererea nr. 1210/10
Stanislav SORBALO
versus Republica Moldova

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a doua), întrunită la 31 ianuarie 2023 într-o Cameră alcătuită din:

Arnfinn Bårdsen, *Președinte*,
Jovan Ilievski,
Egidijus Kūris,
Pauliine Koskelo,
Frédéric Krenc,
Diana Sârcu,
Davor Derenčinović, *judcători*,

și Hasan Bakırcı, *Grefier al Secției*,

Având în vedere:

cererea nr. 1210/10 *versus* Republica Moldova, prin care un cetățean moldovean, dl Stanislav Sorbalo („reclamantul”), a notificat Curtea la 29 decembrie 2009 în conformitate cu Articolul 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”),

decizia de a comunica Guvernului Republicii Moldova („Guvernul”) plângerile în baza Articolului 6 § 1 din Convenție, referitoare la pretinsa lipsă de independență și imparțialitate a autorităților disciplinare ale judecătorilor, și de a declara inadmisibilă plângerea depusă în baza Articolului 6 § 2 din Convenție,

observațiile părților,

După deliberare, pronunță următoarea decizie:

INTRODUCERE

1. Prezenta cauză se referă la procedura disciplinară în privința unui judecător. În cererea sa inițială, reclamantul a invocat mai multe deficiențe procedurale care ar fi fost contrare Articolului 6 § 1 din Convenție. În urma comunicării cererii Guvernului, instanțele naționale au decis să redeschidă procesul național, iar ulterior au reexaminat cauza. În fața Curții, părțile au disputat dacă reclamantul și-a pierdut sau nu calitatea sa de victimă.

ÎN FAPT

2. Reclamantul, dl Stanislav Sorbalo, este un cetățean moldovean născut în anul 1971 și care locuiește în Bălți.

3. Guvernul a fost reprezentat de către Agentul său, dl O. Rotari.

4. Printr-un decret din 17 iunie 2004, Președintele Republicii Moldova a numit reclamantul în calitate de judecător de instrucție pentru un mandat de cinci ani.

A. Faptele desfășurate anterior comunicării cauzei Guvernului

5. La 9 octombrie 2008, Consiliul Superior al Magistraturii („CSM”) a acceptat demersul Procurorului General privind ridicarea imunității reclamantului și și-a dat acordul cu privire la inițierea unei cauze penale în privința acestuia. Procurorul General, care era și membru al CSM, a acuzat reclamantul, în special, de comiterea infracțiunii de pronunțare cu bună-știință a unei încheieri judecătorești ilegale. Procurorul General a considerat, *inter alia*, că încheierea respectivă era favorabilă unui avocat care apăra interesele reclamantului în cadrul unui alt proces.

6. La 15 octombrie 2008, Președintele CSM a decis să inițieze o procedură disciplinară în privința reclamantului, pentru aceleași fapte. În cadrul acestei proceduri, reclamantul a fost acuzat că ar fi încălcat obligația de imparțialitate la pronunțarea încheierii judecătorești.

7. La 23 decembrie 2008, Colegiul disciplinar al judecătorilor a constatat că reclamantul încălcase obligația sa de imparțialitate și subminase în mod grav etica judiciară. Reclamantul a fost sancționat cu avertisment. Această decizie putea fi contestată în termen de zece zile.

8. La 13 ianuarie 2009, Președintele CSM a contestat hotărârea Colegiului disciplinar.

9. La 22 ianuarie 2009, CSM a admis contestația respectivă, a modificat sancțiunea și a decis să propună Președintelui Republicii Moldova eliberarea reclamantului din funcția sa de judecător. Această decizie a fost semnată de către Președintele CSM.

10. La 26 ianuarie 2009, reclamantul a inițiat o acțiune împotriva CSM, solicitând anularea hotărârii din 22 ianuarie 2009. El a susținut, *inter alia*, că

Președintele CSM și Procurorul General participaseră la deliberările CSM în cadrul procedurii disciplinare în care era implicat.

11. Printr-o hotărâre din 21 aprilie 2009, Curtea de Apel Chișinău a respins acțiunea ca nefondată. Cu referire la argumentul menționat al reclamantului, instanța a reținut că din materialele dosarului nu rezulta că Președintele CSM participase la deliberări și că, pe de altă parte, nu exista niciun motiv legal pentru a exclude Procurorul General de la respectivele deliberări.

12. Printr-o decizie definitivă din 7 iulie 2009, Curtea Supremă de Justiție, examinând recursul reclamantului, a confirmat hotărârea CSM și hotărârea Curții de Apel.

13. Printr-un decret din 31 iulie 2009, Președintele Republicii Moldova a eliberat reclamantul din funcția sa de judecător.

14. La 14 aprilie 2010, Curtea Supremă de Justiție a respins ca inadmisibilă o cerere de revizuire împotriva deciziei definitive din 7 iulie 2009, depusă de către reclamant. În cererea sa de revizuire, reclamantul s-a plâns, *inter alia*, de tardivitatea contestației depuse de către Președintele CSM împotriva hotărârii Colegiului disciplinar.

15. În privința procesului penal împotriva reclamantului, judecătorii au decis să înceteze cauza. Ei au considerat că nu fuseseră întrunite elementele componente ale pretensei infracțiuni și că, în plus, procesul fusese afectat de mai multe nereguli, în special de participarea Procurorului General la deliberările din timpul adoptării hotărârii CSM din 9 octombrie 2008 (paragraful 5 *supra*).

B. Faptele apărute după comunicarea cererii Guvernului

16. La 24 decembrie 2019, Agentul guvernamental a depus o cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 7 iulie 2009. El a solicitat recunoașterea expresă a încălcării dreptului reclamantului la un proces echitabil și reexaminarea cauzei.

17. Printr-o încheiere din 5 februarie 2020, Curtea Supremă de Justiție a constatat o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție în privința reclamantului. Pe de o parte, ea a notat că CSM acceptase fără vreo justificare contestația tardivă depusă de către Președintele CSM împotriva hotărârii Colegiului disciplinar. Pe de altă parte, ea a reținut că, potrivit procesului-verbal al ședinței CSM din 22 ianuarie 2009, nici Președintele CSM, nici Procurorul General nu părăsiseră sala de ședințe înainte de deliberări. Prin urmare, ea a considerat că, în prezenta cauză, CSM nu acționase în calitate de organ independent și imparțial, din cauza prezenței acestor doi membri în componența sa. Astfel, Curtea Supremă a admis cererea de revizuire depusă de către Agentul guvernamental, a casat propria sa decizie din 7 iulie 2009 și a dispus o nouă examinare a recursului reclamantului împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2009.

18. Printr-o decizie definitivă din 1 iulie 2020, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul respectiv, a casat hotărârea Curții de Apel și a emis o nouă hotărâre, prin care a acceptat integral acțiunea reclamantului împotriva CSM. Reiterând constatările sale anterioare privind tardivitatea contestației depuse de către Președintele CSM împotriva hotărârii Colegiului disciplinar și lipsa independenței Procurorului General și a Președintelui CSM, Curtea Supremă a decis să anuleze hotărârea CSM din 22 ianuarie 2009.

19. La 7 iulie 2020, plenul CSM a acceptat demersul reclamantului privind restabilirea sa în funcția de judecător și plata salariului pentru toată perioada de inactivitate.

20. Printr-un decret din 22 septembrie 2020, Președintele Republicii Moldova a anulat decretul din 31 iulie 2009 cu privire la eliberarea reclamantului din funcția sa de judecător (paragraful 13 *supra*).

21. Potrivit unei scrisori din 28 ianuarie 2021, depuse la CSM de către președintele instanței în care reclamantul își desfășurase anterior activitatea, ultimul fusese restabilit în mod oficial în funcția sa de judecător începând cu 25 septembrie 2020 și recepționase toate plățile salariale pentru perioada 1 august 2009 – 24 septembrie 2020, în valoare netă totală de 1.333.642,07 de lei moldovenești (echivalentul a 66.480 de euro, potrivit ratei de schimb oficiale în vigoare la sfârșitul lunii septembrie 2020). Potrivit aceleiași scrisori, reclamantul nu putea examina dosare și semna acte în calitate de judecător, deoarece el trebuia mai întâi să fie supus procedurii de evaluare a performanțelor sale în calitate de judecător, pentru ca mandatul său să fie prelungit până la atingerea plafonului de vârstă (65 de ani).

22. Între timp, la 13 octombrie 2020, CSM a transmis Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor toate materialele necesare pentru procedura de evaluare a reclamantului.

23. La momentul prezentării ultimelor observații ale părților, reclamantul încă nu fusese supus procedurii de evaluare, din cauza incapacității Colegiului de evaluare de a se întruni, determinate de lipsa membrilor în cadrul acestui organ.

CADRUL JURIDIC INTERN PERTINENT

24. Prevederile pertinente cauzei din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, în redacția în vigoare la momentul prezentării ultimelor observații ale părților, stabileau următoarele:

Articolul 11. Numirea judecătorului în funcție

„1. Judecătorii judecătorilor și judecătorii curților de apel se numesc în funcție (...) de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Candidații selectați (...) se numesc în funcția de judecător inițial pe un termen de 5 ani. După expirarea termenului de 5 ani, judecătorii sunt numiți în funcție până la atingerea plafonului de vârstă de 65 de ani.”

Articolul 25. Eliberarea judecătorului din funcție

„(4) În cazul anulării hotărârii de eliberare din funcție a judecătorului, acesta va fi repus în toate drepturile avute anterior, plătindu-i-se (...) drepturile bănești de care a fost lipsit.”

25. Prevederile pertinente cauzei din Legea nr. 154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, în redacția în vigoare la momentul prezentării ultimelor observații ale părților, stabileau următoarele:

Articolul 13. Formele evaluării performanțelor judecătorilor

„(1) Evaluarea performanțelor judecătorilor se desfășoară în două forme:

- a) evaluarea periodică;
- b) evaluarea extraordinară.

(...)

(4) Judecătorul este supus evaluării performanțelor în mod extraordinar și în cazul:

- a) numirii în funcție până la atingerea plafonului de vârstă;

(...)”

Articolul 30.

„(...)”

(4) În termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, judecătorii de la toate instanțele judecătorești vor fi supuși evaluării performanțelor în condițiile prevăzute de prezenta lege (...).”

PLÂNGERILE

26. Bazându-se pe Articolul 6 din Convenție, reclamantul invocă tardivitatea contestației depuse de către Președintele CSM la 13 ianuarie 2009 împotriva hotărârii Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008, pe care CSM a acceptat-o fără vreo justificare.

27. În baza aceluiași Articol, reclamantul se plânge, de asemenea, de lipsa de imparțialitate și independență a CSM, având în vedere prezența Procurorului General și a Președintelui CSM în cadrul completului care examinase procedura disciplinară în privința sa.

28. Invocând în continuare Articolul 6 § 1 din Convenție, reclamantul pretinde lipsa de imparțialitate a completului Curții de Apel Chișinău care pronunțase hotărârea din 21 aprilie 2009 și că această hotărâre fusese insuficient motivată și ilegală. În final, el se plânge de faptul că decizia Curții Supreme de Justiție din 7 iulie 2009 nu a fost motivată suficient.

ÎN DREPT

I. REFERITOR LA PLÂNGERILE PRIVIND TARDIVITATEA CONTESTAȚIEI DEPUSE DE CĂTRE PREȘEDINTELE CSM ȘI LIPSA DE IMPARȚIALITATE ȘI INDEPENDENȚĂ A CSM

A. Tezele părților

29. Guvernul a ridicat o excepție de inadmisibilitate bazată pe pierderea de către reclamant a calității sale de victimă a unei încălcări, în sensul Articolului 34 din Convenție. El a indicat că, în urma examinării cererii de revizuire depuse de către Agentul guvernamental, Curtea Supremă de Justiție a recunoscut în mod expres încălcarea drepturilor reclamantului garantate de Articolul 6 § 1 din Convenție. În special, el a notat că originile încălcării, în modul reținut de către Curte, se refereau la tardivitatea contestației depuse de către Președintele CSM și la lipsa de independență și imparțialitate a CSM.

30. În continuare, Guvernul a susținut că, prin anularea deciziei sale precedente din 7 iulie 2009, defavorabilă reclamantului, Curtea Supremă de Justiție a oferit o reparație adecvată pentru încălcarea constatată. El evidențiază faptul că procedurile naționale au fost redeschise, că reclamantul a obținut câștig de cauză în urma acestei redeschideri și că, ulterior, el a fost restabilit în funcția de judecător, pe care o ocupase anterior. El argumentează că imposibilitatea reclamantului de a-și exercita pe deplin activitatea sa în calitate de judecător are cauze obiective. Acestea se referă la faptul că mandatul inițial de cinci ani de numire a reclamantului a expirat și că, pentru a fi numit în funcție până la atingerea plafonului de vârstă, el trebuie, potrivit legii, să fie supus evaluării de către Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor. Guvernul a specificat că acest Colegiu nu este pe deplin funcțional, deoarece în prezent trebuie să fie ocupate câteva funcții vacante în cadrul său. El argumentează că, oricum, chiar dacă reclamantul nu ar fi fost eliberat din funcție, el ar fi trebuit să treacă procedura de evaluare a performanțelor.

31. Guvernul a subliniat și faptul că reclamantului i s-au acordat despăgubiri pentru prejudiciul moral suportat, sub formă de salariu pentru întreaga perioadă de inactivitate în calitate de judecător. El a adăugat că, din momentul restabilirii sale în funcție în septembrie 2020, chiar dacă nu își poate exercita pe deplin atribuțiile sale în calitate de judecător, reclamantul primește un salariu lunar. Guvernul susține că reclamantul va fi supus evaluării de către Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor atunci când acest organ va deveni funcțional și că, până la emiterea unei hotărâri a Colegiului, reclamantul va continua să primească salariul său. El argumentează că în această cauză a avut loc *restitutio in integrum*, în măsura posibilității. El susține că autoritățile naționale au acționat cu bună-credință și au întreprins toate măsurile posibile pentru a restabili situația care exista

înainte de încălcarea drepturilor reclamantului prevăzute la Articolul 6 § 1 din Convenție.

32. În concluzie, Guvernul argumentează că restabilirea în funcție a reclamantului și plata prejudiciului material suferit i-au oferit o reparație suficientă pentru încălcarea drepturilor sale garantate de Convenție. El pledează, de asemenea, că aceasta reprezintă o compensație morală adecvată pentru reclamant. El susține că circumstanțele prezentei cauze permit să se concluzioneze că reclamantul și-a pierdut calitatea sa de victimă în sensul Articolului 34 din Convenție.

33. Alternativ, el susține că litigiul a fost soluționat în favoarea reclamantului și că prezenta cerere poate fi, de asemenea, radiată de pe rol în conformitate cu Articolul 37 § 1 b) din Convenție.

34. La rândul său, reclamantul consideră că nu și-a pierdut calitatea de victimă. El pretinde că nu a fost restabilit *de facto* în funcția de judecător pe care a deținut-o înainte de încălcarea drepturilor sale garantate de Articolul 6 § 1 din Convenție. El afirmă că se află într-o stare de incertitudine referitoare la faptul dacă va fi evaluat și repus în funcția de judecător cu drepturi depline.

35. El susține că Statele trebuie să-și organizeze sistemele lor juridice și procedurile judiciare în așa fel, încât să poată asigura restabilirea situației în care se afla un reclamant înainte de încălcarea drepturilor sale garantate de Convenție. El susține că în prezenta cauză aceasta nu s-a întâmplat.

36. Reclamantul a pus la îndoială intenția autorităților de a-l restabili pe deplin în funcția sa de judecător. El a invocat prevederile art. 25 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului (paragraful 24 *supra*), potrivit căruia, în cazul anulării hotărârii de eliberare din funcție a judecătorului, acesta va fi repus în toate drepturile avute anterior. Reclamantul susține că nici această prevedere legală, nici vreo altă normă internă nu prevede obligația de a supune evaluării performanțelor un judecător care a fost eliberat din funcție, iar apoi restabilit în aceeași poziție.

37. De asemenea, el se plânge de lipsa unor despăgubiri morale. El consideră că recunoașterea de către autoritățile Statului a încălcării drepturilor sale garantate de Articolul 6 § 1 din Convenție nu este suficientă pentru a-i compensa prejudiciul moral pe care l-a suportat. Totodată, el pretinde că situația de incertitudine în care se află continuă să fie o sursă de suferințe morale.

38. În final, reclamantul confirmă că a recepționat plățile salariale. Cu toate acestea, el susține că, în lipsa unei restabiliri corespunzătoare în funcția de judecător pe care a ocupat-o anterior, această despăgubire materială este insuficientă pentru a determina pierderea calității sale de victimă.

B. Aprecierea Curții

39. Curtea reiterează că este în primul rând de competența autorităților naționale să remedieze o pretinsă încălcare a Convenției. Întrebarea dacă un

reclamant poate pretinde a fi o victimă a presupusei încălcări apare la toate etapele procedurii în baza Convenției (a se vedea, printre multe alte autorități, *Scordino v. Italia* (nr. 1) [MC], nr. 36813/97, § 179, CEDO 2006-V, și *Venken și alții v. Belgia*, nr. 46130/14 și altele 4, § 132, 6 aprilie 2021).

40. Întrebarea dacă o persoană poate continua să se pretindă a fi o victimă a unei presupuse încălcări a Convenției implică, în esență, o examinare *ex posteriori* de către Curte a situației respectivei persoane (*Centro Europa 7 S.r.l. și Di Stefano v. Italia* [MC], nr. 38433/09, § 82, CEDO 2012). În acest sens, trebuie să se țină cont nu doar de situația oficială la momentul depunerii cererii, ci de toate circumstanțele cauzei, în special de orice elemente noi apărute anterior datei examinării cauzei de către Curte (*Tănase v. Moldova* [MC], nr. 7/08, § 105, CEDO 2010, și *Venken și alții*, pre-citată, § 133).

41. În continuare, Curtea reafirmă că o decizie sau o măsură favorabilă unui reclamant nu este, în principiu, suficientă pentru a-l lipsi de calitatea de „victimă”, pentru scopurile Articolului 34 din Convenție, doar dacă autoritățile naționale au recunoscut, în mod explicit sau în substanță, încălcarea Convenției, iar apoi au remediat-o (a se vedea, printre multe altele, *Centro Europa 7 S.r.l. și Di Stefano*, pre-citată, § 81, și *Savickis și alții v. Letonia* [MC], nr. 49270/11, § 151, 9 iunie 2022). Doar atunci când aceste două condiții sunt îndeplinite, caracterul subsidiar al mecanismului de protecție al Convenției împiedică examinarea cererii (*Rooman v. Belgia* [MC], nr. 18052/11, § 129, 31 ianuarie 2019, și *Selahattin Demirtaş v. Turcia* (nr. 2) [MC], nr. 14305/17, § 218, 22 decembrie 2020).

42. Cu privire la reparația oferită, Curtea reiterează că ea trebuie să fie corespunzătoare și suficientă. Ea depinde de toate circumstanțele cauzei, în special având în vedere natura încălcării Convenției care se află în joc (*Gäfgen v. Germania* [MC], nr. 22978/05, § 116, CEDO 2010, și *Bivolaru v. România* (nr. 2), nr. 66580/12, § 170, 2 octombrie 2018).

43. O dată invocată pierderea de către reclamant a statutului de victimă, trebuie examinate natura dreptului respectiv și motivarea deciziilor pronunțate de către autoritățile naționale, și determinat faptul dacă, în urma acestor decizii, persistă repercusiuni defavorabile în privința respectivei persoane (*Saknovski v. Rusia* [MC], nr. 21272/03, § 67 *in fine*, 2 noiembrie 2010).

44. Dobândirea sau pierderea calității de victimă nu este reglementată de aceleași reguli. În cazul în care un reclamant devine victimă a unei încălcări a Articolului 6 din Convenție în urma unui proces finalizat prin pronunțarea unei decizii definitive, Statutului îi revine sarcina de a oferi, în timp util, *i.e.* până la examinarea cauzei de către Curte, o despăgubire adecvată și suficientă pentru plângerea sa (a se vedea, *mutatis mutandis*, *ibidem*, § 78, și *Webster v. Regatul Unit* (dec.), nr. 32479/16, § 29, 24 martie 2020).

45. Curtea reiterează că există circumstanțe excepționale în care reexaminarea unei cauze sau redeschiderea procedurilor se dovedesc a fi cele mai eficiente, ori poate chiar singurele mijloace de realizare a *restitutio in*

integrum, și anume restabilirea părții lezate, în măsura posibilităților, în poziția în care se afla înainte de încălcarea Convenției (*Moreira Ferreira v. Portugalia* (nr. 2) [MC], nr. 19867/12, § 48, 11 iulie 2017).

46. În prezenta cauză, Curtea notează că redeschiderea procedurilor naționale a fost dispusă la cererea Agentului guvernamental, formulată în urma comunicării cauzei Guvernului. În același timp, ea reține că cererea de revizuire depusă anterior de către reclamant a fost, la rândul său, respinsă (paragraful 14 *supra*).

47. În acest sens, Curtea se referă la concluziile sale privind redeschiderea proceselor penale, la care a ajuns în cauza *Sakhnovski*, pre-citată, ale cărei pasaje relevante prevăd următoarele:

„82. (...) Procesele naționale sunt deseori redeschise la insistența autorităților ruse, în momentul în care ele află că o anumită cauză a fost reținută spre examinare de către Curte. Se întâmplă că redeschiderea este favorabilă reclamantului, situație în care ea este utilă. Cu toate acestea, având în vedere ușurința cu care Guvernul folosește această procedură, există, de asemenea, un risc de abuz. În cazul în care Curtea ar accepta necondiționat ca simpla redeschidere a procesului să aibă automat drept efect lipsirea reclamantului de statutul său de victimă, Statul reclamat ar putea împiedica examinarea oricărei cauze pendinte, recurgând în mod repetat la procedura de revizuire decât la repararea încălcărilor anterioare, prin a-i oferi unui reclamant un proces echitabil.

83. Curtea consideră că redeschiderea procesului nu poate fi considerată în mod automat o reparație suficientă, capabilă să lipsească reclamantul de calitatea de victimă. Pentru a determina dacă reclamantul și-a păstrat sau nu această calitate, Curtea ia în considerare procesul în ansamblu, inclusiv cel desfășurat după redeschidere. Această abordare permite producerea unui echilibru între principiul subsidiarității și eficacitatea mecanismului Convenției. Pe de o parte, Statul poate redeschide și reexamina cauzele penale pentru a remedia încălcările anterioare ale Articolului 6 din Convenție. Pe de altă parte, noul proces trebuie desfășurat cu promptitudine și cu respectarea garanțiilor Articolului 6 din Convenție. Grație acestei abordări, procedura de revizuire nu mai poate fi utilizată pentru a evita controlul Curții și, astfel, eficiența dreptului la un recurs individual este păstrată.”

48. Curtea consideră că aceste constatări sunt în mod egal relevante pentru prezenta cauză și că aceeași abordare trebuie adoptată și în această situație, care se referă la redeschiderea unei proceduri disciplinare.

49. Ea notează că, în decizia prin care a dispus redeschiderea, precum și în decizia pronunțată în cadrul procesului desfășurat în urma redeschiderii, Curtea Supremă de Justiție a recunoscut în mod expres încălcarea Articolului 6 § 1 din Convenție în privința reclamantului (paragrafele 17 și 18 *supra*). Această constatare a încălcării se referea atât la tardivitatea contestației depuse de către Președintele CSM, cât și la lipsa de independență și imparțialitate a CSM. În continuare, Curtea subliniază că aceste aspecte nu constituie o controversă între părți.

50. Pe de altă parte, părțile au poziții divergente cu privire la întrebarea dacă reparația acordată reclamantului a fost suficientă și adecvată și, în special, dacă în această cauză a existat *restitutio in integrum*.

51. Curtea reține că, în urma reexaminării cauzei, Curtea Supremă de Justiție a admis acțiunea inițială a reclamantului și a anulat hotărârea contestată a CSM, prin care el a fost eliberat din funcția de judecător. În plus, ea notează că, în urma redeschiderii, Curtea Supremă a pronunțat rapid o decizie cu privire la fond și, prin urmare, nu apare nicio problemă referitoare la celeritate în cadrul noului proces. De asemenea, Curtea observă că elementele de care dispune nu îi permit să concluzioneze că, în cadrul acestui nou proces, garanțiile Articolului 6 § 1 din Convenție nu au fost respectate. Mai mult, acest lucru nu este contestat de către reclamant.

52. În continuare, Curtea reține că, pentru a executa ultima decizie a Curții Supreme de Justiție, Președintele Republicii Moldova a anulat imediat decretul său anterior privind eliberarea reclamantului din funcție (paragraful 20 *supra*) și că, în acest proces, ultimul a fost oficial restabilit în funcție (paragrafele 19 și 21 *supra*). Curtea acordă o atenție deosebită faptului că reclamantului i s-au acordat plățile salariale pentru întreaga perioadă de inactivitate în calitate de judecător și că, de la restabilirea sa, el primește un salariu lunar. În plus, ea precizează că aceste aspecte nu sunt contestate de către reclamant.

53. Cu referire la imposibilitatea reclamantului de a-și exercita pe deplin activitatea sa de judecător și obligația care i se impune de a fi supus mai întâi unei evaluări a performanțelor sale, Curtea consideră că nu îi revine ei să speculeze cu privire la diferitele interpretări care trebuie oferite în această cauză prevederilor interne. În special, ea nu se poate pronunța cu privire la întrebarea dacă, în urma anulării eliberării sale, reclamantul trebuie sau nu să fie scutit de obligația de a fi supus acestei evaluări.

54. În orice caz, ea reamintește că procedura de evaluare a judecătorilor nu este în sine incompatibilă cu prevederile Convenției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Xhoxhaj v. Albania*, nr. 15227/19, § 299, 9 februarie 2021). În plus, ea a avut deja ocazia să sublinieze importanța primordială a unui proces riguros de numire a judecătorilor obișnuiți, pentru a se asigura că în aceste funcții sunt numiți cei mai calificați candidați – atât din punct de vedere al competențelor sale profesionale, cât și al integrității lor morale (*Guðmundur Andri Ástráðsson v. Islanda* [MC], nr. 26374/18, § 222, 1 decembrie 2020).

55. În prezenta cauză, Curtea nu poate ignora faptul că, la momentul relevant, reclamantul a fost numit în calitate de judecător pe un termen de cinci ani și că eliberarea lui din funcție a coincis cu expirarea acestui mandat (paragrafele 4 și 13 *supra*). Ea subliniază că în dosar nu există nimic care să indice că, în lipsa deciziei de eliberare, mandatul inițial al reclamantului ar fi fost prelungit automat și necondiționat pentru o nouă perioadă. În plus, ea precizează că niciuna dintre părți nu contestă acest fapt.

56. În aceste condiții, Curtea nu poate decât să accepte argumentul Guvernului potrivit căruia, în urma restabilirii sale în funcție, reclamantul trebuie să obțină un nou mandat de judecător în modul corespunzător, *id est* potrivit condițiilor prevăzute de legile în vigoare. Cu toate acestea, ea

consideră că necesitatea reînnoirii mandatului reclamantului, prin respectarea căilor legale, nu intră în domeniul de aplicare al prezentei cereri, care se referă la eliberarea reclamantului din funcția de judecător pentru care fusese numit pe un termen de cinci ani. În această privință, ea face referire la jurisprudența sa referitoare la circumstanțe noi care pot face obiectul unei noi cereri în fața Curții (*Bochan v. Ucraina* (nr. 2) [MC], nr. 22251/08, §§ 33 și 34, CEDO 2015, și *Moreira Ferreira*, pre-citată, § 47).

57. Având în vedere cele de mai sus, Curtea nu poate concluziona că obligarea reclamantului de a fi supus evaluării performanțelor sale pentru a fi numit pentru un nou mandat reprezintă o consecință a încălcării Articolului 6 din Convenție în prezenta cauză. Ea reiterează că această încălcare se referă la tardivitatea contestației depuse de către Președintele CSM împotriva hotărârii Colegiului disciplinar și la lipsa de independență și de imparțialitate a CSM. Cu toate acestea, ea consideră că respectiva încălcare a fost remediată în urma redeschiderii procedurilor, deoarece, în contextul unui nou proces aparent petrecut cu respectarea garanțiilor Articolului 6 din Convenție, hotărârea contestată a CSM a fost anulată anume din cauza tardivității contestației depuse de către Președintele CSM și a lipsei de independență și imparțialitate a CSM. Hotărârea Colegiului disciplinar a fost, astfel, confirmată, iar reclamantul a obținut câștig de cauză în procedura disciplinară care îl privea. La finalul noului proces, reclamantul a fost restabilit oficial în funcție și, în plus, i s-au acordat plățile salariale pentru o perioadă de inactivitate mai mare de unsprezece ani, adică cu mult peste mandatul inițial de cinci ani.

58. Ținând cont de aceste elemente, Curtea consideră că, în prezenta cauză, în rezultatul noilor proceduri care s-au desfășurat în urma revizuirii, consecințele defavorabile aferente plângerilor bazate pe viciile din procedurile inițiale au fost remediate de către autoritățile naționale, până ca ultimele să se pronunțe cu privire la fondul plângerilor (spre deosebire de situația din cauza *Eminağaoğlu v. Turcia*, nr. 76521/12, § 52, 9 martie 2021). În acest sens, ea consideră că prezenta cauză diferă de cauza *Oleksandr Volkov v. Ucraina* (nr. 21722/11, §§ 207-08, CEDO 2013), în care ea a indicat Guvernului reclamat să asigure restabilirea reclamantului în funcția sa de judecător, deoarece redeschiderea procedurii naționale nu ar fi putut constitui o formă adecvată de remediere pentru încălcarea, *inter alia*, a Articolului 6 din Convenție. Curtea subliniază în această privință că este important ca un judecător lipsit de exercitarea funcțiilor sale în mod contrar Articolului 6 din Convenție să și le poată restabili în mod prompt și deplin.

59. Cu referire la lipsa unui despăgubiri pentru prejudiciul moral invocată de către reclamant, Curtea reiterează propria sa jurisprudență în baza Articolului 41 din Convenție, potrivit căreia scopul sumelor acordate cu titlu de satisfacție echitabilă este doar de a oferi o reparație pentru prejudiciile suportate de către persoanele interesate, în măsura în care ele reprezintă o consecință a încălcării care nu poate fi remediată în niciun mod (*Ilgar*

Mammadov v. Azerbaidjan (acțiunea de neîndeplinire a obligațiilor) [MC], nr. 15172/13, § 156, 29 mai 2019, și *Molla Sali v. Grecia* (satisfacție echitabilă) [MC], nr. 20452/14, § 32, 18 iunie 2020). În plus, ea reiterează că nicio prevedere din Convenție nu prevede în mod expres achitarea despăgubirilor pentru prejudiciul moral și că, la adoptarea deciziei cu privire la acordarea sau neacordarea unei asemenea despăgubiri, ea se ghidează de principiul echității, care implică, mai presus de toate, o anumită flexibilitate și o examinare obiectivă a ceea ce este just, echitabil și rezonabil, având în vedere toate circumstanțele cauzei (*Molla Sali*, pre-citată, § 33).

60. Curtea estimează că același raționament trebuie aplicat în această cauză. Constatând deja mai sus faptul că repercusiunile încălcării au fost remediate, Curtea nu poate critica autoritățile publice pentru faptul că nu au acordat reclamantului o despăgubire pentru prejudiciul moral (a se compara cu *A.O. Falun Dafa și alții v. Republica Moldova*, nr. 29458/15, § 16, 29 iunie 2021, unde Curtea a stabilit că reclamantii nu și-au pierdut calitatea de victimă din cauza lipsei despăgubirii morale în urma redeschiderii procedurii interne și a persistenței consecințelor defavorabile pentru reclamantii).

61. În lumina celor precedente, Curtea consideră că reclamantul a obținut o reparație adecvată și suficientă. Cu toate acestea, ea precizează că acest lucru nu implică faptul că lipsa evaluării reclamantului și imposibilitatea sa de a-și exercita pe deplin funcția de judecător nu poate ridica o nouă problemă care nu a fost examinată în prezenta decizie și, prin urmare, să facă obiectul unei noi cereri pe care Curtea ar putea să o examineze.

62. Dat fiind faptul că autoritățile naționale au recunoscut și au remediat încălcarea Articolului 6 din Convenție referitoare la prezentele două plângeri depuse de către reclamant în fața Curții, obiecția invocată de către Guvern trebuie admisă. Rezultă că respectivele două plângeri sunt incompatibile *ratione personae* cu prevederile Convenției, în sensul Articolului 35 § 3 (a), și că trebuie respinse în conformitate cu Articolul 35 § 4 din Convenție.

63. Având în vedere această constatare, Curtea consideră că nu trebuie să examineze și obiecția Guvernului referitoare la soluționarea litigiului (paragraful 33 de mai sus).

II. CU PRIVIRE LA ALTE PLÂNGERI

64. În cererea sa inițială, reclamantul a invocat și alte plângeri în baza Articolului 6 § 1 din Convenție (paragraful 28 de mai sus). Cu toate acestea, el nu le-a argumentat în niciun fel în observațiile sale ulterioare prezentate Curții. În aceste circumstanțe, ținând cont de elementele de care dispune și în măsura în care este competentă să examineze alegațiile invocate, Curtea nu vede nicio aparență de încălcare a Convenției în legătură cu aceste plângeri. Rezultă că ele sunt, de asemenea, inadmisibile și că trebuie respinse, în conformitate cu Articolul 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

DECIZIA SORBALO v. REPUBLICA MOLDOVA

Din aceste motive, Curtea, în unanimitate,

Declară cererea inadmisibilă.

Redactată în limba franceză și notificată în scris la 23 februarie 2023.

Hasan Bakırcı
Grefier

Arnfinn Bårdsen
Președinte